בעזהשי"ת

קוּנְטְרֵס

אַ גְלִיקְלִיכֶער לֶעבְּן

וָואס דָאס אִיז אַ וואוּנְדֶערְלִיכֶע שִׁיעוּר אַרַיינְצוּבְּרֶענְגֶען אִין אוּנְז דִי רֵיינֶע אוּן קְלָארֶע אֶמוּנָה אִין בַּאשֶׁעפֶער, וִוי אוֹיךְ עֵצוֹת אוּן הִתְחַזְּקוּת וְויאַזוֹי אַדוּרְךְ צוּ גֵיין דֶעם לֶעבְּן בְּשָׁלוֹם.

פָארְגֶעלֶערְנְט דוּרְךְ

כְּבוֹד קְדוּשַׁת הָרַב הַצַּדִּיק מוֹהֲרָא"ש זי"ע

פַּרְשַׁת חַיֵּי שָׂרָה תשע"ג

גֶעבּוֹיעֶט אוֹיף דִי וֶוערְטֶער פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן, אֲדוֹנֵינוּ מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ

רַבִּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֶב, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ

אוּן אוֹיף דִי וֶוערְטֶער פוּן זַיין תַּלְמִיד, מוֹרֵינוּ הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ

רַבִּי נָתָן מִבְּרֶסְלֶב, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ

אוּן עֶס אִיז צוּזַאמְגֶעפְלָאכְטְן מִיט פְּסוּקִים פוּן תּוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים, אוּן מַאֲמָרִים פוּן אוּנְזֶערֶע הֵיילִיגֶע חֲכָמִים פוּן גְמָרָא אוּן מִדְרָשִׁים אוּן הֵיילִיגְן זוֹהַר.

עֶס אִיז גֶעבְּרֶענְגְט גֶעוָוארְן צוּם דְרוּק
דוּרְךְ חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב - נוּא יָארְק יצ"ו

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש
וויליאמסבורג
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש
באראפארק
4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש
קרית יואל
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש
קרית יואל
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש
בלומינגראוו
24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש
מאנסי
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש
ירושלים
רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

היכל הקודש
בני ברק
רחוב ירושלים 2
052.760.5715

נדפס ע"י
קרן הדפסה
היכל הקודש
2623 State Route 52
Liberty, NY 12754
718.387.2691
www.BreslevCenter.com

צו הערן די
הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב
212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב
212.444.9169

אַ גְלִיקְלִיכֶער לֶעבְּן

א.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן נא): 'אַ מֶענְטְשׁ טָאר נִישְׁט זַיין אַלְט'; נִישְׁט קַיין אַלְטֶער לַמְדָן, נִישְׁט קַיין אַלְטֶער צַדִיק, נָאר מֶען דַארְף שְׁטֶענְדִיג אָנְהֵייבְּן פוּן נֵיי; אוּן דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט אוֹיף זִיךְ (חַיֵי מוֹהֲרַ"ן סִימָן שפ"ד): נִישְׁט נָאר אַ דִיבּוּר אִיז בַּיי מִיר נֵיי, נָאר אֲפִילוּ אַ אָטֶעם (הָאעֶךְ) אִיז שְׁטֶענְדִיג בַּיי מִיר נֵיי. דָאס אִיז וָואס

חֲזַ"ל זָאגְן (בְּרֵאשִׁית רַבָּה יד, ט): **עַל כָּל נְשִׁימָה וּנְשִׁימָה תְּהַלֵּל קָהּ,** אוֹיף יֶעדְן אֵיינְצִיגְן אָטֶעם זָאלְסְטוּ דַאנְקֶען אוּן לוֹיבְּן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן; אוּן וֶוען אַ מֶענְטְשׁ אִיז בַּאהָאפְּטְן אִין דֶעם בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים, אִיז יֶעדֶער אָטֶעם אַ פְּרִישֶׁע אוּן נֵייעֶ זַאךְ.

אוּן דִי סִבָּה פַארְוָואס אַ מֶענְטְשׁ פַאלְט אַרָאפּ בַּיי זִיךְ, אוּן עֶר מַאכְט אָפּ: אִיךְ בִּין אַ שְׁלִי-מַזָל, פוּן מִיר וֶועט שׁוֹין גָארְנִישְׁט זַיין, אוּן עֶס וֶועט מִיר שׁוֹין קֵיינְמָאל נִישְׁט לֶעכְטִיג זַיין; דָאס אִיז וַוייל עֶר וֶוערְט בַּיי זִיךְ אַלְט! אָבֶּער אַז אַ מֶענְטְשׁ פְרִישְׁט זִיךְ אוֹיף, אוּן עֶר אִיז בַּיי זִיךְ שְׁטֶענְדִיג נֵיי, אַזוֹי וִוי עֶר וָואלְט יֶעצְט גֶעבּוֹירְן גֶעוָוארְן, גֵייט אִים שׁוֹין דֶער גַאנְצֶער לֶעבְּן גָאר אַנְדֶערְשׁ.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי נָתָן זי"ע אִיז מַסְבִּיר (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת, תְּפִילִין, הֲלָכָה ה, לח): אוֹיפְן פָּסוּק (בְּרֵאשִׁית כג, א): **וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה, וְעֶשְׂרִים שָׁנָה, וְשֶׁבַע שָׁנִים, שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה,** אוּן רַשִׁ"י זָאגְט אוֹיף דֶעם: וֶועגְן דֶעם שְׁטֵייט יֶעדֶעס מָאל עֶקְסְטֶער דָאס וָוארְט 'שָׁנָה', אוּנְז צוּ לֶערְנֶען, אַז בַּיי דִי הוּנְדֶערְט יָאר, אִיז זִי גֶעוֶוען אַזוֹי וִוי בַּיי דִי צְוָואנְצִיג יָאר וְכוּ', אוּן בַּיי דִי צְוָואנְצִיג יָאר, אִיז זִי גֶעוֶוען אַזוֹי וִוי בַּיי

דִי זִיבְּן יָאר וְכוּ׳; דָאס קוּמְט אוּנְז צוּ לֶערְנֶען, אַז אַ מֶענְטְשׁ זָאל זִיךְ שְׁטֶענְדִיג בַּאנֵייעֶן, אָנְצוּהֵייבְּן שְׁטֶענְדִיג פוּן אָנְהֵייבּ, וְוִי עֶר הָאט נִישְׁט קַיין פַארְגַאנְגֶענְהֵייט.

עֶס אִיז גֶעקוּמֶען אַמָאל אַ אִיד צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן, אוּן זִיךְ אוֹיסְגֶעגָאסְן דָאס הַארְץ, אַז עֶר אִיז נֶעבֶּעךְ זֵייעֶר מִיאוּס דוּרְכְגֶעפַאלְן, אוּן עֶר אִיז שׁוֹין אַרוּם גֶעפָארְן צוּ פַארְשִׁידֶענֶע צַדִיקִים, אָבֶּער עֶר אִיז אִינְגַאנְצְן מְיוּאָשׁ גֶעוָוארְן, וַוייל אֵיין צַדִיק הָאט אִים גֶעזָאגְט, עֶר זָאל פַאסְטְן אַזוֹיפִיל תַּעֲנִיתִים, אוּן אַן אַנְדֶערֶער צַדִיק הָאט אִים גֶעגֶעבְּן אַנְדֶערֶע שְׁוֶוערֶע תִּיקוּנִים, אוּן עֶר קֶען דָאס נִישְׁט נָאכְקוּמֶען, הָאט דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זִיךְ אָנְגֶערוּפְן אוּן גֶעזָאגְט: וָואס דַארְפְסְטוּ דִי אַלֶע זַאכְן, חַזֶר דִיר נָאר אֵיין דֶעם פָּסוּק (תְּהִלִים ב, ז): ׳אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ׳, אִיךְ בִּין הַיינְט גֶעבּוֹירְן גֶעוָוארְן; אוּן דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט דָאס גֶעזָאגְט מִיט אַזַא מִין תְּמִימוּת, אַז דֶער מֶענְטְשׁ הָאט טַאקֶע גֶעשְׁפִּירְט אַז עֶר אִיז יֶעצְט גֶעבּוֹירְן גֶעוָוארְן.

אוּן אַז מֶען לֶעבְּט אוֹיף אַזַא וֶועג, קֶען מֶען הָאבְּן אַ מוֹרָא׳דִיגֶע הַצְלָחָה אֲפִילוּ בְּגַשְׁמִיוּת; לְמָשָׁל: אַ מֶענְטְשׁ מַאכְט אוֹיף אַ נַייעֶ סְטָא״ר, אוּן עֶר הָאט אִינְוֶועסְטִירְט אִין

דֶעם אַסאַךְ גֶעלְט, און עֶר וַוארְט עֶס זָאלְן קוּמֶען קָאסְטוּמֶערְ״ס און אַיינְקוֹיפְן, דַארְף עֶר הָאבְּן גֶעדוּלְד, און עֶס שְׁטֶענְדִיג אוֹיפְּרִישְׁן אוֹיף פַארְשִׁידֶענֶע עֶרְלֵיי וֶועגְן, און זִיךְ מְחַדֵשׁ זַיין, וֶועט עֶר זֶעהְן אַז בַּיים סוֹף וֶועט עֶר הָאבְּן הַצְלָחָה.

דִי זֶעלְבֶּע זַאךְ בְּרוּחָנִיוּת; אַ מֶענְטְשׁ טָאר נִישְׁט וֶוערְן צוּבְּרָאכְן, און זָאגְן: ׳אִיךְ הָאבּ שׁוֹין אַזוֹיפִיל מָאל פְּרוּבִּירְט, און עֶס גֵייט מִיר נִישְׁט׳, נָאר עֶר זָאל זִיךְ יֶעדֶעס מָאל אוֹיפְרִישְׁן און בַּאנֵייעֶן, דֶער אֲרִ״י הַקָדוֹשׁ זָאגְט (עֵץ חַיִּים, הֵיכָל אָדָם קַדְמוֹן, שַׁעַר א, סוֹף עֲנַף ה): מֶען קֶען זִיךְ נִישְׁט פָארְשְׁטֶעלְן דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, און וִוי אַזוֹי דֶער בַּאשֶׁעפֶער בַּאנֵייט שְׁטֶענְדִיג דִי גַאנְצֶע וֶועלְט, און אִין יֶעדֶע סְקוּנְדֶע וֶוערְן גֶעטוֹישְׁט אַלֶע וֶועלְטְן, בְּרֶענְגְט עֶר אַ רְאָיָה, מֶען זֶעהְט אַ קִינְד וָואס וֶוערְט גֶעבּוֹירְן אִין דִי מִינוּט, גֵייט אִים גוּט זַיין גַאנְצֶע לֶעבְּן, און ווִידֶער אַ קִינְד וָואס אִיז גֶעבּוֹירְן אַ מִינוּט שְׁפֶּעטֶער, גֵייט אִים נֶעבֶּעךְ שְׁלֶעכְט זַיין גַאנְץ לֶעבְּן; דָאס אִיז וָואס דֶער דֶער זוֹהַר הַקָדוֹשׁ זָאגְט (תִּיקוּנֵי זֹהַר, תִּקוּן כ״ב, דַף סה עָמוּד א): לְבוּשָׁא דְלָבִישׁ בְּצַפְרָא לֹא לָבִישׁ בְּרַמְשָׁא, כַּבְיָכוֹל דֶער

אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט שְׁטֶענְדִיג נֵייעֶ לְבוּשִׁים; כָאטְשׁ בַּיים בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים אִיז נִישְׁט שַׁיָיךְ קַיין שׁוּם אוֹיסְזֶעהְן אָדֶער גֶעשְׁטַאלְט, אוּן מִיר קֶענֶען דָאס נִישְׁט פַארְשְׁטֵיין.

דֶערְפַאר בַּיי יֶעדֶער תְּפִלָּה פוּן דִי דְרֵיי תְּפִלּוֹת, הָאט אַ מֶענְטְשׁ אַן אַנְדֶערְן מֹחַ (פְּרִי עֵץ חַיִּים שַׁעַר הַתְּפִלָּה, פֶּרֶק ז). אוּן מֶען קֶען זִיךְ דָאס אִיבֶּערְצֵייגְן, וַוייל מֶען זֶעהְט אַז בַּיי יֶעדֶע תְּפִלָּה, הָאט דֶער מֶענְטְשׁ נַייעֶ 'מַחְשָׁבוֹת זָרוֹת', [כָאטְשִׁיג פַארְן מֶענְטְשׁ דַאכְט זִיךְ, אַז עֶר הָאט אִינְזִין דָאס דַאוֶוענֶען, אָבֶּער אַז עֶר זָאל גוּט קוּקֶען, וֶועט עֶר זֶעהְן אַז עֶר אִיז פוּל מִיט מַחְשָׁבוֹת זָרוֹת, אַזוֹי וִוי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן ל): אַלֶע מַחְשָׁבוֹת זָרוֹת קוּמֶען אָן בַּיים דַאוֶוענֶען. מֶען קֶען אַמָאל זֶעהְן אַ מֶענְטְשׁ דַאוֶוענְט זֵייעֶר לַאנְג, אוּן עֶר שָׁאקְלְט זִיךְ אוּן וַוארְפְט זִיךְ, אָבֶּער דָאס קוּמְט וַוייל עֶר טְרַאכְט אַלֶע שְׁטוּתִים אִינְמִיטְן דַאוֶוענֶען, אָבֶּער וֶוען אַ מֶענְטְשׁ אִיז זוֹכֶה אִינְזִין צוּ הָאבְּן 'פֵּירוּשׁ הַמִּלּוֹת', גֵייט אִים דָאס דַאוֶוענֶען מִיט אַ זִיסְקֵייט. דֶער הֵיילִיגֶער שַׂר שָׁלוֹם פוּן בֶּעלְז זי"ע הָאט גֶעזָאגְט: אוֹיב אַ מֶענְטְשׁ הָאט אִינְזִין

דָאס גַאנְצֶע דַאוֶוענֶען, וָואס עֶר זָאגְט, קֶען עֶר זוֹכֶה זַיין צוּ 'רוּחַ הַקוֹדֶשׁ'.

אֵיינֶער הָאט זִיךְ אַמָאל בַּאקְלָאגְט פַארְן הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן, אַז עֶר פְּלָאגְט זִיךְ זֵייעֶר אַרוּם מִיט מַחְשָׁבוֹת זָרוֹת בַּיים דַאוֶוענֶען, הָאט אִים דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט: נֶעמְט מֶען דָאס אָן פַאר 'כַּפָּרַת עֲווֹנוֹת'; וַוייל דָאס זֶענֶען זַיינֶע עֲווֹנוֹת, נָאר עֶס קוּמְט אָן בַּיי דַאוֶוענֶען (חַיֵי מוֹהֲרַ"ן סִימָן תק"צ).]

אוֹיךְ זֶעהְט דָאס אַ מֶענְטְשׁ בְּחוּשׁ, וֶוען עֶר שְׁטֶעלְט זִיךְ דַאוֶוענֶען שַׁחֲרִית; עֶס אִיז נָאךְ אִינְדֶערְפְרִי, עֶר אִיז מַמָשׁ יֶעצְט אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען, קֶען עֶר גְרִינְגֶער אִינְזִין הָאבְּן וָואס עֶר דַאוֶוענְט. אָבֶּער וֶוען עֶס קוּמְט צוּ דַאוֶוענֶען מִנְחָה; אִינְמִיטְן טָאג, און עֶס אִיז אִינְמִיטְן אַרְבֶּעט וְכוּ', אִיז עֶר שׁוֹין מִיד, אָדֶער פַארְיָאגְט, מְמֵילָא הָאט עֶר יֶעצְט אַן אַנְדֶערְן מֹחַ. און בַּיי מַעֲרִיב; וֶוען עֶר קוּמְט שׁוֹין אַהֵיים, נָאךְ אַ גַאנְצֶער טָאג, פַארְשְׁטֵייט זִיךְ אַז עֶר הָאט אוֹיךְ גָאר אַן אַנְדֶערְן מֹחַ.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט זֵייעֶר אָנְגֶעוָואָרֶענְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן ס"ו; לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א׳ סִימָן ה; מח; חֵלֶק ב׳ סִימָן פ"ד): צוּ דַאוָוענֶען מִיט אַ גְרוֹיסְן כֹּחַ; טְרַאכְט אַ מֶענְטְשׁ, אַז דָאס מֵיינְט: עֶר דַארְף שְׁרֵייעֶן אוּן זִיךְ וַוארְפְן, זָאגְט דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א׳ סִימָן ע"ב): עֶס אִיז דָא מֶענְטְשְׁן וָואס עֶס קוּמְט זֵיי אַרַיין בַּיים דַאוָוענֶען נַארִישֶׁע מַחְשָׁבוֹת אוּן פַאנְטַאזְיֶעס, אוּן עֶס הֶעלְפְט נִישְׁט צוּ וַוארְפְן דֶעם קָאפּ אַהֶער אוּן אַהִין, וַוייל דִי מַחְשָׁבוֹת גֵייעֶן אוֹיךְ מִיט, אַהֶער אוּן אַהִין. נָאר וָואס דֶען מֵיינְט 'תְּפִלָּה בְּכֹחַ'? מְקַשֵׁר זַיין דִי 'מַחְשָׁבָה' צוּם 'דִיבּוּר', טְרַאכְטְן וָואס מֶען זָאגְט אַרוֹיס פוּן מוֹיל; וָואס צוּ דֶעם דַארְף מֶען הָאבְּן שְׁטַארְקֶע כּוֹחוֹת אוּן אַייזֶערְנֶע נֶערְוְון, וַוייל דִי טֶבַע פוּן אַ מֶענְטְשׁ אִיז, אַז עֶר דַאוָוענְט אֵיין זַאךְ, אָבֶּער זַיין מֹחַ טְרַאכְט גָאר עֶפֶּעס אַנְדֶערְשׁ.

אֵיינֶער הָאט אַמָאל גֶעפְרֶעגְט דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּי נָתָן זי"ע: אֶפְשָׁר אִיז אַ גוּטֶע עֵצָה אַז אִיךְ זָאל דַאוָוענֶען זֵייעֶר שְׁנֶעל, אַזוֹי וֶועל אִיךְ פָּטוּר וֶוערְן פוּן מַחְשָׁבוֹת זָרוֹת?! הָאט אִים רֶבִּי נָתָן זַ"ל גֶעעֶנְטְפֶערְט: דַאוְועֶן עֶנְדֶערְשׁ שְׁטַייטֶער. וַוייל אַז דוּ וֶועסְט דַאוָוענֶען שְׁנֶעל, קֶענְסְטוּ

הָאבְּן אֵיין לַאנְגֶע ׳מַחְשָׁבָה זָרָה׳, פוּן אָנְפַאנְג דַאוֶועְנֶען בִּיזְן סוֹף, אוּן זִיךְ נִיטְאַמָאל כַאפְּן! אָבֶער אַז מֶען דַאוֶוענְט שְׁטַייטֶער קֶען מֶען זִיךְ שְׁטֶענְדִיג דֶערְמַאנֶען, אוּן זִיךְ כַאפְּן אַז מֶען אִיז פַארְקְרָאכְן.

דִי זֶעלְבֶּע זֶעהְט מֶען, אַז אַ מֶענְטְשׁ הָאט יֶעדְן טָאג יֶעדֶע שָׁעָה אוּן יֶעדֶע רֶגַע, אַנְדֶערֶע מַחְשָׁבוֹת וָואס צוּבְּרֶעכְן אִים, אַז עֶר טוֹיג נִישְׁט, אוּן עֶר אִיז גָארְנִישְׁט וֶוערְד, אוּן עֶס וֶועט שׁוֹין פוּן אִים גָארְנִישְׁט זַיין, וֶועגְן דֶעם דַארְף מֶען זִיךְ לֶערְנֶען פוּן שָׂרָה אִמֵנוּ אַז וֶוען זִי אִיז גֶעוֶועזְן אַלְט הוּנְדֶערְט יָאר אִיז זִי נָאךְ גֶעוֶועזְן אַזוֹי יוּנְג וִוי בַּיי דִי צְוָואנְצִיג יָאר, אוּן בַּיי דִי צְוָואנְצִיג אִיז זִי גֶעוֶועזְן אַזוֹי פְלִינְק וִוי בַּיי דִי זִיבְּן יָאר, וָואס דָאס אִיז דִי מוֹרָא׳דִיגֶע מִדָה פוּן זְרִיזוּת; דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (עַיֵין סֵפֶר הַמִדוֹת אוֹת זְרִיזוּת, סִימָן א): אַ מֶענְטְשׁ וָואס אִיז פְלִינְק, קוּמְט דָאס פוּן אֱמוּנָה; וַוייל אַז אַ מֶענְטְשׁ הָאט אֱמוּנָה אוּן דֶער מֹחַ אִיז אִים רֵיין, קֶען עֶר אַלֶעס גְלַייךְ טוּהְן, מִיט אַ זְרִיזוּת, אוּן זַיין קָאפּ אִיז אִים דָארְט. אָבֶער פַארְקֶערְט אַז אַ מֶענְטְשׁ זִינְקְט אִין עֲבֵירוֹת, אוּן עֶר שְׁפִּירְט נִישְׁט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, דְרֵייט עֶר זִיךְ אַרוּם צוּמִישְׁט אוּן

פַאר'תַּם'ט, אוּן עֶר קֶען זִיךְ נִישְׁט צַאמְנֶעמֶען צוּ טוּהְן וָואס עֶר דַארְף.

ב.

'וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַ"ת אַרְבַּ"ע' (בְּרֵאשִׁית כג, ב); דֶער אוֹר הַחַיִּים הַקָּדוֹשׁ זָאגְט (שָׁם): אַז דָאס גֵייט אַרוֹיף אוֹיף דִי פִיר יְסוֹדוֹת: אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עָפָר; וָואס פוּן דֶעם בַּאשְׁטֵייט אַ מֶענְטְשׁ, דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן ד): אַלֶע תַּאֲווֹת אוּן מִדּוֹת רָעוֹת קוּמֶען אַרוֹיס פוּן דִי פִיר יְסוֹדוֹת; אוּן אַז אַ מֶענְטְשׁ אַרְבֶּעט אוֹיס דִי פִיר יְסוֹדוֹת, לַייכְט אִים דִי פִיר אוֹתִיּוֹת פוּן דֶעם 'שֵׁם הֲוָיָ"ה' (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן סז). וָואס יֶעדֶע יְסוֹד הָאט אִין זִיךְ אַן אַנְדֶערְן אוֹת.

'יְסוֹד הֶעָפָר': אַז אַ מֶענְטְשׁ זָאל זַיין פוֹיל צוּ טוּעֶן אַן עֲבֵירָה. אַזוֹי וִוי עֶס וֶוערְט דֶערְצֵיילְט: אַז בַּיי דִי הוֹיז פוּנֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּי נָתָן זי"ע, אִיז גֶעוֶוען אַ פֶּענְצְטֶער וָואס אִיז גֶעוֶוען אָפֶען צוּם מַארְק, אוּן עֶר הָאט דָאס שְׁטֶענְדִיג גֶעהַאלְטְן פַארְמַאכְט, אוּן עֶר הָאט דָאס פַארְדֶעקְט מִיט לָאדֶענְס, אוּן אוֹיף דֶעם הָאט עֶר נָאךְ אוֹיךְ אַרוֹיפְגֶעלֵייגְט

פוּרְהַאנְגֶען, אַז עֶר זָאל ׳לְמַעַן הַשֵּׁם׳ נִישְׁט אַרוֹיסְקוּקְן, אֵיינְמָאל אִינְמִיטְן לֶערְנֶען, הָאט עֶר גֶעהֶערְט מוֹרָא׳דִיגֶע קוֹלוֹת פוּן מַארְק, וָואס הָאט זִיךְ גֶעהֶערְט אַזוֹי וִוי מֶען הַרְגֶ׳עט אַ מֶענְטְשׁ! הָאט עֶר זִיךְ גֶעוָואלְט אוֹיפְהֵייבְּן, גֶעבְּן אַ קוּק וָואס טוּט זִיךְ דָארְטְן, אוּן אַזוֹי זִיךְ אוֹיפְהֵייבְּנְדִיג גֶעט עֶר זִיךְ אַ רוּף אָן: נָתָן, נָתָן, אֵיין קוּק וֵויינִיגֶער אוֹיף דֶער וֶועלְט אִיז פָארְט בֶּעסֶער! אוּן עֶר הָאט זִיךְ צוּרִיק אַרָאפְּגֶעזֶעצְט, אוּן נִישְׁט גֶעקוּקְט.

׳יְסוֹד הַמַּיִם׳; וָואס קוּמְט הֶעכֶער עָפָר: אַז אַ מֶענְטְשׁ הָאט אַלֶע שְׁלֶעכְטֶע תַּאֲווֹת, אֵיינֶער וֶוערְט מְשׁוּגָע פַאר גֶעלְט, אֵיינֶער פַאר כָּבוֹד, אַן אַנְדֶערֶער פַאר עֶסְן אוּן טְרִינְקֶען, אִיבֶּערְהוֹיפְּט תַּאֲווֹת נִיאוּף רַחְמָנָא לִצְלָן, אַ מֶענְטְשׁ מוּז צַאמְקוּקֶען אַלֶע שְׁמוּץ, אוּן עֶר קֶען נִישְׁט פֶּערְטִיג וֶוערְן, אוּן עֶס אִיז בַּיי אִים אַ פָּשׁוּטֶער מְשׁוּגַעַת. אָבֶּער אַקֶעגְן דֶעם, אַז אַ מֶענְטְשׁ אִיז זוֹכֶה, קֶען עֶר דָאס אוֹיסְנוּצְן בַּיי דִי קְדוּשָׁה; עֶר גֵייט אִין מִקְוָה זִיךְ צוּ טוֹבֵלְ׳ן אִין וַואסֶער, עֶר הָאט אַ תַּאֲוָה צוּ לֶערְנֶען דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה, יֶעדְן טָאג צוּ לֶערְנֶען חוּמָשׁ רַשִׁ״י מִיטְן תַּרְגוּם, אוּן אַזוֹי אַרוּם צוּ עֶנְדִיגְן דִי סִדְרָה יֶעדֶע וָואךְ שְׁנַיִם מִקְרָא

וְאֶחָד תַּרְגוּם, וָואס דָאס אִיז אַ חִיוּב אוֹיף יֶעדְן אִיד, אוּן דִי בֶּעסְטֶע סְגוּלָה אוֹיף אַ לַאנְגֶע גֶעזוּנְטֶע לֶעבְּן (בְּרָכוֹת דַף ח). אוּן אַזוֹי אוֹיךְ צוּ לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג מִשְׁנַיוֹת, צוּ עֶנְדִיגְן גַאנְץ בַּ'בְלִי, יְ'רוּשַׁלְמִי, תּ'וֹסֶפְתָּא, כָאטְשׁ אֵיינְמָאל אִין לֶעבְּן, וָואס דוּרֶעכְדֶעם בּוֹיעֶט מֶען זִיךְ אַ 'בֵּי"ת נִצְחִי', וַוייל פּוּנְקְט אַזוֹי וִוי יֶעדֶער מֶענְטְשׁ הָאט אַ תַּאֲוָה, צוּ הָאבְּן אַ אֵייגֶענֶעם הוֹיז דָא אוֹיף דֶער וֶועלְט, פַּארְוָואס זָאל עֶר נִישְׁט הָאבְּן אַ תַּאֲוָה צוּ לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג אַ דַף בַּ'בְלִי, אַ דַף יְ'רוּשַׁלְמִי, אַ פֶּרֶק תּ'וֹסֶפְתָּא, וָואס מִיט דֶעם בּוֹיעֶט מֶען זִיךְ אוֹיף אַ שֵׁיינֶע הוֹיז אוֹיף יֶענֶע וֶועלְט?! פַּארְוָואס זָאל מֶען נִישְׁט הָאבְּן אַ תַּאֲוָוה צוּ עֶנְדִיגְן רַמְבַּ"ם, טוּר אוּן שׁוּלְחָן עָרוּךְ, נָאךְ לִימוּדִים וְכוּ'?!

'יְסוֹד הָרוּחַ'; אַ מֶענְטְשׁ מוּז רֶעדְן אַסַאךְ, וָואס דוּרֶעכְדֶעם רֶעדְט עֶר סְתַּם שְׁטוּתִים אוּן הֲבָלִים, אָבֶּער אַז אַ מֶענְטְשׁ וֵוייסְט וָואס הֵייסְט רֶעדְן צוּם בַּאשֶׁעפֶער, וָואס יֶעדֶער דִיבּוּר וָואס עֶר רֶעדְט מַאכְט אִין הִימְל אַ מוֹרָא'דִיגְן רוֹשֶׁם, אוּן דָאס אִיז פַּאר אִים אַ מוֹרָא'דִיגֶע הַצְלָחָה, אוּן מִיט דֶעם בְּרֶענְגְט עֶר אַרָאפּ דִי שְׁכִינָה דָא אוּנְטְן, אוּן אַז אַ אִיד זָאל זִיךְ צוּגֶעוואוֹינֶען צוּ רֶעדְן צוּם

בַּאשֶׁעפֶּער, אוּן אִים דֶערְצֵיילְן אַלֶעס וָואס עֶר הָאט גֶעטוּהְן, דֶעמָאלְטְס אֲפִילוּ עֶר זָאל זַיין זֵייעֶר פַארְגֶרעבְּט, וֶועט אִים דָאס רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַרוֹיסְשְׁלֶעפְּן פוּן אַלֶע עֲבֵירוֹת, אַזוֹי וִוי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן ד) : וֶוען אַ מֶענְטְשׁ זִינְדִיגְט רַחְמָנָא לִצְלָן, וֶוערְן דִי עֲבֵירוֹת אַרַיינְגֶעקְרִיצְט אִין זַיינֶע בֵּיינֶער, אוּן דָאס הַרְגֶ'עט אִים אָפּ, אָבֶּער מִיט דֶעם וָואס אַ מֶענְטְשׁ רֶעדְט דָאס אַרוֹיס צוּם בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים, גֵייט אִים דָאס אַרוֹיס פוּן דִי בֵּיינֶער.

'יְסוֹד הָאֵשׁ'; אַ מֶענְטְשׁ וֶוערְט זֵייעֶר אוֹיפְגֶערֶעגְט אוֹיף יֶעדֶע זַאךְ, אוּן עֶס בְּרֶענְט אִין אִים דִי כַּעַס אוּן רְצִיחָה, אַנְשְׁטָאטְס דֶעם, זָאל עֶר אוֹיסְנוּצְן זַיין פַייעֶר צוּ בְּרֶענֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, עֶר זָאל טוּהְן דִי מִצְווֹת מִיט אַ מוֹרָא'דִיגֶע שִׂמְחָה אוּן בְּרֶען.

דָאס זָאגְט דֶער אוֹר הַחַיִּים הַקָדוֹשׁ: **וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע**; 'שָׂרָה אִמֵּנוּ' וֶוען זִי הָאט נָאךְ גֶעלֶעבְּט, אִיז שׁוֹין אִיר גוּף גֶעשְׁטָארְבְּן, אוּן נָאר דֶער נֶפֶשׁ הָאט גֶעלֶעבְּט; וַוייל זִי הָאט זִיךְ אַזוֹי אוֹיסְגֶעאַרְבֶּעט מִיט אַלֶע מִדוֹת פוּן דִי פִיר יְסוֹדוֹת, אַז עֶס אִיז נָאר גֶעבְּלִיבְּן דִי נֶפֶשׁ, אוּן

מְמֵילָא אֲפִילוּ וֶוען זִי אִיז נִפְטָר גֶעוָוארְן, אִיז אִיר נֶפֶש נָאךְ גֶעבְּלִיבְּן לֶעבְּן, אַזוֹי וִוי חֲזַ״ל זָאגְן (בְּרָכוֹת י״ח ע״א): ׳צַדִיקִים בְּמִיתָתָן קְרוּאִים חַיִים׳; צַדִיקִים, ווִיבַּאלְד זֵיי הָאבְּן זִיךְ אוֹיסְגֶעצַלייטֶערְט וֶוען זֵיי הָאבְּן גֶעלֶעבְּט, דֶערְפַאר אֲפִילוּ וֶוען זֵיי וֶוערְן נִפְטָר הֵייסְט דָאס וִוי זֵיי לֶעבְּן נָאךְ.

און צוּ דֶעם קֶען יֶעדֶער אִיד צוּקוּמֶען, וֶוען עֶר אַרְבֶּעט אִיבֶּער דִי פִיר יְסוֹדוֹת; עֶר זָאל נִישְׁט זַיין קַיין טְרוֹיעֶרִיגֶער מֶענְטְשׁ, און זַיין פוֹיל צוּ טוּעֶן אַן עֲבֵירָה. און עֶר זָאל הָאבְּן אַ תַּאֲוָה נָאר צוּ דִי קְדוּשָׁה, צוּ גֶעבְּן צְדָקָה, און הֶעלְפְן מֶענְטְשְׁן, אַ תַּאֲוָה צוּ לֶערְנֶען, צוּ טוּעֶן מִצְוֹת. עֶר זָאל נָאר רֶעדְן צוּם בַּאשֶׁעפֶער, נָאךְ אַ וָוארְט און נָאךְ אַ וָוארְט, אָדֶער מְחַזֵק זַיין אַ צְוֵוייטְן אִיד. עֶר זָאל בְּרֶענֶען נָאר צוּם בַּאשֶׁעפֶער, דֶעמָאלְטְס וֶוערְט עֶר אִינְגַאנְצְן אוֹיסְגֶעאַרְבֶּעט, און עֶר אִיז אוֹיךְ זוֹכֶה צוּ דֶעם.

ג.

פוּן דִי פַּרְשָׁה קֶען מֶען זִיךְ אוֹיךְ לֶערְנֶען אַ מוֹרָא׳דִיגְן מוּסָר־הַשְׂכֵּל, וִוי אַזוֹי מֶען דַארְף זִיךְ דֶערְהַאלְטְן אוֹיף דֶער

וֶועלְט, כָאטְשִׁיג עֶס גֵייט אִיבֶּער בִּיטֶערֶע שְׁוֶוערֶע נִסְיוֹנוֹת, אַזוֹי וִוי מֶען זֶעהְט בַּיי אַבְרָהָם אָבִינוּ, נָאכְדֶעם וָואס עֶר אִיז דוּרֶעכְגֶעגַאנְגֶען דִי צֶעהְן שְׁוֶוערֶע בִּיטֶערֶע נִסְיוֹנוֹת, בִּפְרַט דֶער נִסָיוֹן פוּן דִי 'עֲקֵידָה'.

[אַגַב: דֶער זוֹהַר הַקָדוֹשׁ זָאגְט (הַקְדָמָה, דַף י"א ע"א): פַארְוָואס הָאט אַבְרָהָם אָבִינוּ גֶעדַארְפְט דוּרְכְגֵיין דֶעם נִסָיוֹן, אַז עֶר הָאט גֶעדַארְפְט שֶׁחְטְ'ן זַיין זוּן יִצְחָק? נָאר וֶוען יִצְחָק אִיז גְרוֹיס גֶעוָוארְן, אוּן אַבְרָהָם הָאט גֶעמַאכְט אַ גְרוֹיסֶע סְעוּדָה אַזוֹי וִוי דֶער פָּסוּק זָאגְט (בְּרֵאשִׁית כא, ח). הָאט עֶר נָאר גֶערוּפְן דִי גְדוֹלֵי הַדוֹר, אִיז דֶער שָׂטָן גֶעקוּמֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן מְקַטְרֵג גֶעוֶוען: דֶער גְרוֹיסֶער אַבְרָהָם וָואס עֶר אִיז אַזַא בַּעַל מַכְנִיס אוֹרַח, מַאכְט אַ סְעוּדָה, אוּן עֶר רוּפְט נִישְׁט קַיין אָרִימֶעלַייט, אוּן עֶר קוּקְט זִיךְ נִישְׁט אוּם אוֹיף זֵיי! הָאט דֶער בַּאשֶׁעפֶער גֶעזָאגְט: וֶועסְטוּ זֶעהְן אַז אֲפִילוּ אִיךְ וֶועל אִים הֵייסְן שֶׁחְטְ'ן זַיין זוּהְן, וֶועט עֶר דָאס טוּהְן, אוּן דָאס הָאט גוֹרֵם גֶעוֶוען אַז עֶס זָאל צוּשְׁטֶערְט וֶוערְן זַיין גַאנְצֶע שִׂמְחָה; וֶועגְן דֶעם וֶוערְט גֶעבְּרֶענְגְט (קַב הַיָשָׁר, פֶּרֶק י): אַז וֶוען אַ מֶענְטְשׁ מַאכְט אַ שִׂמְחָה, זָאל עֶר זֵייעֶר אַכְטוּנְג גֶעבְּן

נִישְׁט אַוֶועק צוּ טְרַייבְּן אָרִימֶעלַייט; עֶס אִיז פַארְהַאנֶען אַסַאךְ מָאל מֶענְטְשְׁן, וָואס זֵיי הָאבְּן גֶעבֶּעךְ נִישְׁט וואוּ צוּ עֶסְן, אוּן וַוארְטְן אוֹיס אוֹיף אַ חֲתוּנָה, אוּן גֵייעֶן דָארְטְן עֶסְן, אוּן זֵיי מְקַרֵב צוּ זַיין אִיז דִי גְרֶעסְטֶע מִצְוָה, וַוייל זֵיי זֶענֶען דֶעם בַּאשֶׁעפֶערְס כֵּלִים (זֹהַר חָדָשׁ רוּת דַף ע״ז), וַוייל דֶער בַּאשֶׁעפֶער בַּאנוּצְט זִיךְ נָאר מִיט כֵּלִים שְׁבוּרִים, וָואס דָאס זֶענֶען דִי אָרִימֶעלַייט, אוּן בִּשְׁעַת אַ מֶענְטְשׁ מַאכְט אַ שִׂמְחָה פְּרוּבִּירְט מֶען אִים אוֹיס פוּן הִימְל, וְויאַזוֹי עֶר וֶועט זִיךְ אוֹיפְפִירְן צוּ דִי אָרִימֶעלַייט, אוּן צוּ עֶר וֶועט זֵיי מְקַרֵב זַיין.]

אוּן נָאךְ דִי גַאנְצֶע נִסָיוֹן, אוּן יִצְחָק אִיז צוּם סוֹף יָא גֶעבְּלִיבְּן לֶעבְּן, הֶערְט עֶר אַז שָׂרָה אִמֵּנוּ אִיז נִסְתַּלֵק גֶעוָוארְן, אוּן עֶר דַארְף יֶעצְט הָאבְּן אַ קֵבֶר, אוּן עֶר קֶען נִישְׁט טְרֶעפְן קַיין קֵבֶר, בִּיז עֶר הָאט עֶנְדְלִיךְ גֶעטְרָאפְן פַאר טַייעֶר גֶעלְט, אַ שְׁטִיק עֶרְד; דָאךְ הָאט עֶר זִיךְ נִישְׁט פַארְלוֹירְן, אוּן עֶר הָאט נִישְׁט גֶעפְרֶעגְט קַיין קַשְׁיוֹת, אַז דֶער בַּאשֶׁעפֶער הָאט אִים צוּגֶעזָאגְט אַז גַאנְץ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וֶועט זַיין זַיינְס, אוּן דָא קֶען עֶר נִיטְאַמָאל הָאבְּן אַ קֵבֶר צוּ בַּאעֶרְדִיגְן שָׂרָה! אַ אַנְדֶערְן מֶענְטְשׁ וָואלְט אִינְגַאנְצְן

צוּבְּרָאכְן גֶעוָוארְן, אָבֶּער אַבְרָהָם אָבִינוּ אִיז גֶעבְּלִיבְּן שְׁטַארְק אִין דִי אֱמוּנָה, אַזוֹי וִוי חֲזַ״ל זָאגְן (אָבוֹת פֶּרֶק ה׳ ד): **עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִתְנַסָּה אַבְרָהָם אָבִינוּ וְעָמַד בְּכֻלָּם, לְהוֹדִיעַ חִבָּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם.**

פוּן דֶעם דַארְף זִיךְ יֶעדֶער אִיד אַרוֹיסְלֶערְנֶען זִיךְ צוּ שְׁטַארְקְן מִיט אַ רֵיינֶע אֱמוּנָה אִינֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אוּן אֲפִילוּ עֶס גֵייט אִים אִיבֶּער שְׁוֶוערֶע נִסְיוֹנוֹת, טָאר מֶען נִישְׁט וֶוערְן צוּבְּרָאכְן, אוּן פְרֶעגְן קַשְׁיוֹת חַס וְשָׁלוֹם.

ד.

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָמִים וְהֲוָיָ״ה בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל (בְּרֵאשִׁית כד, א), זָאגְט דֶער זוֹהַר הַקָדוֹשׁ (חַיֵי שָׂרָה קכ״ו ע״א; וַיְחִי רכ״ד ע״א): **אַבְרָהָם אָבִינוּ אִיז גֶעקוּמֶען מִיט אַלֶע זַיינֶע טֶעג; דָאס הֵייסְט עֶר הָאט גֶעוִויסְט דִי חֲשִׁיבוּת פוּן יֶעדְן אֵיינְצִיגְן טָאג, אוּן אַז יֶעדֶער טָאג אִיז אַ טָאג.** דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק א׳ סִימָן רע״ב): **אוֹיף דֶעם פָּסוּק** (תְּהִלִים צה, ז): **הַיוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִּשְׁמָעוּ; אַז אַ מֶענְטְשׁ וִויל הֶערְן דֶעם קוֹל פוּן בַּאשֶׁעפֶער, זָאל עֶר וִויסְן: ׳הַיוֹם׳! עֶר הָאט נָאר דֶעם הַיינְטִיגְן טָאג. אוּן דָאס**

אִיז גֶעזָאגְט גֶעוָואֹרְן סַיי בְּגַשְׁמִיּוּת אוּן סַיי בְּרוּחָנִיּוּת; אַ מֶענְטְשׁ זָאל נִישְׁט זָאגְן: מָארְגְן וֶועל אִיךְ זַיין אַ עֶרְלִיכֶער אִיד, וַוייל הַיינְט בִּין אִיךְ אַזוֹי צוּבְּרָאכְן וְכוּ׳, דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי נָתָן זַ״ל זָאגְט (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת, פִּקָּדוֹן, הֲלָכָה ד׳): אַ מֶענְטְשׁ זָאל קֵיינְמָאל נִישְׁט אָפְּשְׁטוּפְּן אוּן זָאגְן: מָארְגְן וֶועל אִיךְ אוֹיפְשְׁטֵיין פַּארְטָאגְס, מָארְגְן וֶועל אִיךְ דַאוְונֶען אוּן לֶערְנֶען; וַוייל דֶער סַמֶ״ךְ מֶ״ם שְׁטֶעלְט שׁוֹין צוּ פַאר אַ מֶענְטְשׁ יֶעדְן טָאג אַנְדֶערֶע בִּלְבּוּלִים, וָואס צוּבְּרֶעכְן אִים, אוּן מַאכְן אִים פִּילְן, אַז דֶער הַיינְטִיגֶער טָאג אִיז נִישְׁט קַיין גֶעהֶערִיגֶער טָאג, אוּן אַזוֹי וֶועט עֶר אָפְּשְׁטוּפְּן פוּן אֵיין טָאג צוּם צְוֵוייטְן, אוּן אַזוֹי קֶען אִים דוּרֶעכְגֵיין דָאס גַאנְצֶער לֶעבְּן, אוּן עֶר וֶועט בְּלַייבְּן אָן גָארְנִישְׁט. נָאר אַ מֶענְטְשׁ דַארְף זֶעהְן יֶעדְן טָאג אַרַיינְצוּכַאפְּן וָואס מֶער גוּטְס עֶר קֶען, אוּן דָאס נִישְׁט אָפְּשְׁטוּפְּן אוֹיף שְׁפֶּעטֶער.

דָאס זָאגְט דֶער תַּנָּא (אָבוֹת ב, ה): ׳אַל תֹּאמַר׳, זָאלְסְט נִישְׁט זָאגְן: ׳לִכְשֶׁאֶפְּנֶה אֶשְׁנֶה׳, וֶוען אִיךְ וֶועל הָאבְּן פְּרֵייעֶ צַייט אוּן יִשּׁוּב הַדַּעַת, וֶועל אִיךְ לֶערְנֶען. וַוייל: ׳שֶׁמָּא לֹא תִּפָּנֶה׳, אֶפְשָׁר בִּיזְטוּ בַּאשַׁאפְן גֶעוָוארְן, זָאלְסְט

קֵיינְמָאל נִישְׁט הָאבְּן קַיין צַייט; דָאס הֵייסְט: בִּיזְט אַזַא מֶענְטְשׁ וָואס דוּ וֶועסְט קֵיינְמָאל נִישְׁט הָאבְּן קַיין יִשּׁוּב הַדַעַת! אוּן וֶועגְן דֶעם זָאלְסְטוּ שׁוֹין נִישְׁט לֵייגְן קַיין תְּפִילִין אוּן נִישְׁט גֵיין אִין שׁוּהְל וְכוּ׳ ?! בַּיי דִי מִלְחָמָה פוּן עֲמָלֵק שְׁטֵייט (שְׁמוֹת יז, ט): ׳וְצֵא הִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק מָחָ״ר׳; זָאלְסְט אַרוֹיסְגֵיין מִלְחָמָה הַאלְטְן מִיט עֲמָלֵק, וָואס עֶר הַאלְט דִיר אִין אֵיין זָאגְן: מָארְגְן! דֶער עִיקָר נִישְׁט הַיינְט.

דִי לִיטְווִישֶׁע בַּעֲלֵי מוּסָר פְלֶעגְן זָאגְן, אַ מֶענְטְשׁ זָאל זִיךְ אַרַיינֶעמֶען אִין קָאפּ דִי דְרֵיי זַאכְן, וֶועט עֶר שְׁטֶענְדִיג הָאבְּן הַצְלָחָה: ׳דֶעם הַיינְטִיגְן טָאג׳, ׳דֶעם הַיינְטִיגְן דַף גְמָרָא׳, אוּן ׳אִיךְ׳; דָאס הֵייסְט, אַ מֶענְטְשׁ הַאלְט בַּיי זִיךְ: אִיךְ בִּין גָארְנִישְׁט וֶוערְד, וֶועגְן דֶעם דַארְף אַ מֶענְטְשׁ ווִיסְן אַז עֶס אִיז דָא אַ ׳אִיךְ׳ וָואס דָאס אִיז זַיין נְשָׁמָה (עַיֵין לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק א׳ סִימָן כ״ב) אוּן עֶר אִיז יָא וֶוערְד. דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק א׳ סִימָן סא): אַזוֹי ווִי אַ מֶענְטְשׁ דַארְף גְלֵייבְּן אִין בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים, אַז עֶר אִיז דָא, אוּן עֶר פִירְט דִי גַאנְצֶע וֶועלְט בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִיוּת, דִי זֶעלְבֶּע זַאךְ דַארְף אַ מֶענְטְשׁ גְלֵייבְּן אִין זִיךְ; דָאס הֵייסְט

זֶעלְבְּסְט זִיכֶערְקֵייט (סֶעלְ״ף קַאנְפִידֶענְ״ץ) אַז אִיךְ קֶען יָא מַצְלִיחַ זַיין, אוּן אִיךְ בִּין אוֹיךְ חָשׁוּב בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן.

וֶועגְן דֶעם אַז אַ מֶענְטְשׁ קוּקְט קוּקְט אוֹיף זַיין נְקוּדָה, אוּן עֶר קוּקְט נִישְׁט אוֹיף דֶעם וָואס אַנְדֶערֶע מַאכְן לֵיצָנוּת, וֶועט עֶר הָאבְּן הַצְלָחָה בְּגַשְׁמִיוּת אוּן בְּרוּחָנִיוּת, אוּן עֶר וֶועט זוֹכֶה זַיין מַעֲבִיר סִדְרָה צוּ זַיין יֶעדֶע וָואךְ, וַוייל עֶר מַאכְט יֶעדְן טָאג אוֹיף דֶעם חוּמָשׁ, אוּן עֶר וֶועט זוֹכֶה זַיין אַרַיינְצוּכַאפְּן אַסַאךְ פְּרָקִים מִשְׁנַיוֹת, אוּן אֲפִילוּ עֶר פַארְשְׁטֵייט גָארְנִישְׁט, אַנְטְלוֹיפְט עֶר נִישְׁט, נָאר עֶר זָאגְט נָאךְ אוּן נָאךְ, אוּן דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֶועט אִים בַּיים סוֹף עֶפֶענֶען דֶעם מֹחַ, אוּן עֶר קוּקְט נִישְׁט אוֹיף קֵיינֶעם, וַוייל עֶר וֵוייסְט אַז עֶס אִיז קֵיינֶער נִישְׁט דָא אוֹיף דֶער וֶועלְט, נָאר ׳אִיךְ׳ מִיטְן ׳בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים׳.

דִי צְוֵוייטֶע זַאךְ, ׳דֶער הַיינְטִיגֶער טָאג׳; אַז אַ מֶענְטְשׁ וֵוייסְט אַז דֶער הַיינְטִיגֶער טָאג אִיז אוֹיכֶעט אַ טָאג, קֶען עֶר אַרַיין כַאפְּן זֵייעֶר אַסַאךְ גוּטְס, אוּן זַיין זֵייעֶר פְרֵיילִיךְ. דֶער מִדְרָשׁ זָאגְט (תַּנְחוּמָא שְׁמִינִי, ב): **׳אֵין הַשִּׂמְחָה מַמְתֶּנֶת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשָּׂמֵחַ הַיּוֹם שָׂמֵחַ לְמָחָר׳**, אַ מֶענְטְשׁ זָאל זֶעהְן דֶעם הַיינְטִיגְן טָאג צוּ זַיין פְרֵיילִיךְ, אוּן נִישְׁט

אָפְּשְׁטוּפְּן דִי שִׂמְחָה אוֹיף מָארְגְן, און טְרַאכְטְן אַז דֶעמָאלְטְס גֵייט עֶר זַיין פְרֵיילִיךְ, ווייל אַ מֶענְטְשׁ וֵוייסְט נִישְׁט וָואס עֶס וֶועט זַיין מִיט אִים מָארְגְן, צוּ עֶר וֶועט נָאךְ בִּכְלַל זַיין דָא אוֹיף דֶער וֶועלְט; אָבֶער וֶוען אַ מֶענְטְשׁ אִיז זוֹכֶה, כַאפְּט עֶר אַרַיין און 'הַיינְט' רֶעדְט עֶר צוּם בַּאשֶׁעפֶער, 'הַיינְט' גִיסְט עֶר זִיךְ אוֹיס דָאס הַארְץ צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, הַיינְט לֶערְנְט עֶר מִקְרָא, מִשְׁנָה, בַּבְלִי יְרוּשַׁלְמִי תּוֹסֶפְתָּא, וְכוּ'.

נָאכְדֶעם דֶער 'דַף גְמָרָא'; אַז מֶען אִיז זוֹכֶה צוּ לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג אַ דַף גְמָרָא און דָאס חַזֶרְ'ן און חַזֶרְ'ן, און אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הֶעלְפְט, מֶען קֶען לֶערְנֶען נָאךְ אַ דַף און נָאךְ אַ דַף, קֶען מֶען אַרוֹיס כַאפְּן יֶעדְן טָאג אַסַאךְ דַפִּים גְמָרָא, וָואס דִי דְרֵיי זַאכְן אִיז דִי גְרֶעסְטֶע הַצְלָחָה פַאר אַ מֶענְטְשׁ.

ה.

נָאכְדֶעם קֶענֶען מִיר אַרוֹיסְלֶערְנֶען פוּן דִי סִדְרָה אַ מוֹרָא'דִיגֶער מוּסָר הַשְׂכֵּל: וֶועגְן דָאס עִנְיָן פוּן שִׁידוּכִים; אַבְרָהָם אָבִינוּ הָאט גֶעזָאגְט פַאר אֱלִיעֶזֶר (בְּרֵאשִׁית כד, ב-ח):

גֵיי זוּךְ אַ שִׁידוּךְ פַאר מַיין זוּהְן יִצְחָק, אוּן עֶר זָאל גֵיין צוּ בְּתוּאֵל אוּן צוּ לָבָן הָאֲרַמִּי, [וָואס זֵיי זֶענֶען גֶעוֶועןן וֶוער זֵיי זֶענֶען גֶעוֶוען] אַבִּי יִצְחָק זָאל חֲתוּנָה הָאבְּן.

קוֹדֶם זֶעהְט מֶען אַז עֶר הָאט שׁוֹין גֶעהַאט מוֹרָא׳דִיגֶע מְנִיעוֹת, אוּן אֲפִילוּ אֱלִיעֶזֶר דֶער קְנֶעכְט פוּן אַבְרָהָם, הָאט גֶעזָאגְט פַאר אַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית כד, ה): אֶפְשָׁר וֶועט זִי נִישְׁט וֶועלְן מִיטְקוּמֶען מִיט מִיר?! רַשִׁ״י זָאגְט (שָׁם כד, לט): פוּן דֶעם מִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה נט, ט): אֱלִיעֶזֶר הָאט גֶעהַאט אַ טָאכְטֶער, אוּן עֶר הָאט זִיךְ גֶעוָואלְט מְשַׁדֵּךְ זַיין מִיט אַבְרָהָם, וֶועגְן דֶעם הָאט עֶר פְּרוּבִּירְט אוֹיף אַלֶע אוֹפַנִים זִיךְ אַרוֹיסְצוּדְרֵייעֶן, אוּן עֶר הָאט גֶעזָאגְט: אֶפְשָׁר וֶועט מֶען נִישְׁט וֶועלְן וְכוּ׳.

אוּן דָאס אִיז אַ מוֹרָא׳דִיגֶער לִימוּד פַאר עֶלְטֶערְן: אַז דִי עֶרְשְׁטֶע זַאךְ דַארְף מֶען זֶעהְן חֲתוּנָה צוּ מַאכְן דִי קִינְדֶער, וָואס דָאס אִיז דִי אֵיינְצִיגְסְטֶע עֵצָה צוּ רַאטֶעוֶוען דִי דוֹרוֹת אַז זֵיי זָאלְן נִישְׁט אַוֶועקְפַאלְן רַחְמָנָא לִצְלָן, אוּן אַ טַאטֶע וָואס הָאט רַחְמָנוּת אוּן עֶר הָאט לִיבּ זַיין קִינְד, זָאל עֶר אִים חֲתוּנָה מַאכְן וָואס פְרִיעֶר, אוּן נִישְׁט קוּקְן אוֹיף דֶעם וָואס דֶער, אָדֶער יֶענֶער וֶועט לַאכְן, אַז אִיךְ הָאבּ גֶענוּמֶען

דֶעם און דֶעם מְחוּתָּן, וַוייל מֶען דַארְף קוּקְן אוֹיף דִי גוּטְס פוּן דִי קִינְדֶער, און דֶער עִיקָר אַז זֵיי זָאלְן זַיין צוּפְרִידְן, און נִישְׁט מַאכְן אַ גַאנְצֶער גֶעשֶׁעפְט וֶועלְכֶער מְחוּתָּן מֶען הָאט, אָדֶער קוּקְן אוֹיף אַלֶע אַרוּמִיגֶע זַאכְן, וָואס אַ טָאג נָאךְ דִי חֲתוּנָה אִיז דָאס שׁוֹין נִישְׁט קַיין חִילוּק, [בָּרוּךְ הַשֵּׁם מִיר הָאבְּן דָאס בַּאוִויזְן, און דִי אַלֶע הָאבְּן בָּרוּךְ הַשֵּׁם אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט הֶערְלִיכֶע שֵׁיינֶע שְׁטוּבֶּער, און הָאבְּן גֶעהַאט גְרוֹיס הַצְלָחָה אֲפִילוּ בְּגַשְׁמִיוּת, מִיט אַ גוּטֶע פַּרְנָסָה, אַן אֵייגֶענֶעם הוֹיז, וְכוּ׳, און כָּל שֶׁכֵּן בְּרוּחָנִיּוּת וְכוּ׳.]

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי אִיז מְגַלֶּה (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק ב׳ סִימָן פז), אַ מוֹרָא׳דִיגְן סוֹד, וָואס דָאס מוּז יֶעדֶער מֶענְטְשׁ וִויסְן, און דוּרֶעכְדֶעם וֶועט עֶר טְרֶעפְן אַ שִׁידוּךְ, און הָאבְּן שָׁלוֹם בַּיִת וְכוּ׳: און דֶער סוֹד הָאט אַבְרָהָם אָבִינוּ אִיבֶּערְגֶעגֶעבְּן פַּאר אֱלִיעֶזֶר, וֶוען עֶר הָאט אִים גֶעזָאגְט (בְּרֵאשִׁית כד, ח): ׳וְ׳אִם לֹ׳א תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָ׳לֶכֶת אַ׳חֲרֶיךָ׳, אוֹיבּ דִי פְּרוֹי וֶועט נִישְׁט וֶועלְן מִיטְגֵיין מִיט דִיר וְכוּ׳. וָואס דִי רָאשֵׁי תֵּיבוֹת פוּן וְ׳אִם לֹ׳א ... לָ׳לֶכֶת אַ׳חֲרֶיךָ אִיז אֱלוּ״ל, און אִינְמִיטְן אִיז דָא דִי וֶוערְטֶער ׳תֹאבֶה הָאִשָּׁה׳; דָאס הֵייסְט

וויבַּאלְד אוֹיף יֶעדֶע שִׁידוּךְ אִיז דָא מוֹרָא'דִיגֶע 'קִטְרוּגִים' אוּן מְנִיעוֹת עֶס זָאל נִישְׁט וֶוערְן, אַזוֹי וִוי חֲזַ"ל זָאגְן (סוֹטָה דַף ב ע"א): דֶער זִיווּג פוּן אַ מֶענְטְשׁ אִיז אַזוֹי שְׁוֶוער, וִוי 'קְרִיעַת יַם סוּף'. אוּן בַּיי קְרִיעַת יַם סוּף גֶעפוּנֶען מִיר אַז עֶס אִיז גֶעוֶוען מוֹרָא'דִיגֶע מְקַטְרֵגִים וָואס הָאבְּן גֶע'טַעֲנֶה'ט: 'הַלָּלוּ עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, וְהַלָּלוּ עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה'; אַז דִי אִידְן הָאבְּן אוֹיךְ גֶעזִינְדִיגְט וְכוּ', דִי זֶעלְבֶּע אִיז אוֹיךְ דָא בַּיי יֶעדֶע שִׁידוּךְ מוֹרָא'דִיגֶע מְנִיעוֹת, אוּן וָואס אִיז דִי עֵצָה, אַז עֶס זָאל זַיין תֹאבֶ"ה הָאִשָּׁ"ה, מֶען זָאל יָא קֶענֶען טוּהְן אַ שִׁידוּךְ?! דוּרֶעךְ דִי כַּוָונָה פוּן 'אֱלוּל' וָואס דָאס אִיז מְסוּגָל צוּ טְרֶעפְן דֶעם זִיווּג. אוּן דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן ו): וואוּ עֶר רֶעדְט פוּן דִי כַּוָונָה פוּן 'אֱלוּל', אַז דֶער עִיקָר תְּשׁוּבָה אִיז: 'יִשְׁמַע בִּזְיוֹנוֹ יִדֹּם וְיִשְׁתּוֹק', אַ מֶענְטְשׁ זָאל אָפְּשְׁוַוייגְן אוֹיף זַיינֶע בִּזְיוֹנוֹת; דָאס הֵייסְט אוֹיבּ אַ מֶענְטְשׁ וִויל הָאבְּן אַ שִׁידוּךְ, זָאל עֶר נִישְׁט קוּקְעו אוֹיף קַיין כָּבוֹד, אוֹיף קַיין גֶעלְט, אוּן אוֹיף וָואס מֶענְטְשְׁן זָאגְן, וֶועט עֶר גְלַייךְ טְרֶעפְן אַ שִׁידוּךְ, וַוייל עֶס פֶעלְט נִישְׁט בָּרוּךְ הַשֵּׁם קַיין שִׁידוּכִים.

דִי זֶעלְבֶּע זַאךְ, וֶוען מֶען הָאט שׁוֹין חֲתוּנָה גֶעהַאט, אוּן מֶען ווִיל הָאבְּן שָׁלוֹם בַּיִת, אִיז דָאס אוֹיךְ נָאר דוּרֶעךְ דֶעם, וָואס מֶען שְׁוַוייגְט אָפּ אוֹיף אַלֶע בִּזְיוֹנוֹת, אוּן מֶען עֶנְטְפֶערְט נִישְׁט צוּרִיק דָאס וַוייבּ, דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב׳ סִימָן צ): אֲפִילוּ אַ מֶענְטְשׁ רַחְמָנָא לִצְלָן הָאט אַ שְׁוֶוערֶע וַוייבּ, אִיז אוֹיךְ נִישְׁט דִי עֵצָה זִיךְ צוּ קְרִיגְן, בִּיז רַחְמָנָא לִצְלָן עֶס וֶועט קוּמֶען צוּ אַ גֵט, אַזוֹי וִוי חֲזַ"ל זָאגְן (עֵירוּבִין מ"א ע"ב): אַז וֶוער עֶס הָאט אַ שְׁלֶעכְטֶע פְּרוֹי זָאל עֶר עֶס אָנֶעמֶען בְּאַהֲבָה, וַוייל דוּרֶעךְ דֶעם וֶועט עֶר אַלֶעס אָפְּקוּמֶען, אוּן עֶר וֶועט נִישְׁט גֵיין אִין גֵיהִנוֹם.

עֶס שְׁטֵייט (תִּיקּוּנֵי זֹהַר, תִּיקּוּן י"ד): אַז אַ מֶענְטְשׁ הָאט גֶעזִינְדִיגְט מִיט פְּגַם הַבְּרִית רַחְמָנָא לִצְלָן, אִיז דִי שְׁטוּבּ אִיבֶּערְגֶעקֶערְט, אוּן וָואס עֶר ווִיל נָאר, זָאגְט זִי פּוּנְקְט פַּארְקֶערְט; וֶועגְן דֶעם אִיז נָאר דָא אֵיין עֵצָה, צוּ שְׁוַוייגְן! דֶער טֶבַע פוּן אַ מֶענְטְשׁ אִיז, אַז עֶר מוּז אַלֶעמָאל צוּרִיק עֶנְטְפֶערְן אוּן בְּלַייבְּן גֶערֶעכְט, אוּן וֶועגְן דֶעם לַיידְט עֶר נָאכְדֶעם אַלֶע צָרוֹת, אוּן עֶר צוּבְּרֶעכְט מִיט דִי אֵייגֶענֶע הֶענְט זַיין שָׁלוֹם בַּיִת, אַזוֹי וִוי דִי גְמָרָא זָאגְט (פְּסָחִים דַף כ"ה ע"ב): ׳הֲרֵי זֶה בָּא לְלַמֵּד וְנִמְצָא לָמֵד׳, אִיךְ הָאבּ אִיר

גֶעוָואלְט לֶערְנֶען, בִּיז דֶערְוַוייל הָאט מֶען מִיר גֶעלֶערְנְט. [וַוייל זִי אִיז אַהֵיים גֶעלָאפְן צוּ אִירֶע עֶלְטֶערְן וְכוּ׳, אוּן יֶעצְט דַארְף עֶר שׁוֹין צוּקוּמֶען אַז אֵיינֶער זָאל אִים צוּרִיקְשְׁטֶעלְן זַיין שָׁלוֹם בַּיִת, אוּן אִים צוּרִיקְבְּרֶענְגְן זַיין וַוייבּ. וָואס פוּן דֶעם אִיז הַיינְט גֶעוָוארְן לֵיידֶער אַ גַאנְצֶע בִּיזְנֶעס, אוּן מֶען צִיעֶט אוֹיס דִי קֶעֶ״ס וִוי לֶענְגֶער כְּדֵי צוּ מַאכְן וִוי מֶער גֶעלְט וְכוּ׳, אוּן נָאךְ אַלֶעם אִיז נִישְׁט דָא קַיין שָׁלוֹם. אָבֶער בָּרוּךְ הַשֵּׁם עֶס אִיז נָאךְ דָא עֶרְלִיכֶע אִידְן וָואס מֶען קֶען גֵיין צוּ זֵיי, וָואס זֵיי וֶועלְן פְּרוּבִּירְן צוּ טוּהְן אַלֶעס אוֹיף דֶער וֶועלְט, עֶס זָאל זַיין שָׁלוֹם צְוִוישְׁן מַאן אוּן וַוייבּ, אוּן זֵיי דַארְפְן נִישְׁט קַיין גֶעלְט פַאר דֶעם.]

אָבֶער אַז אַ מֶענְטְשׁ הָאט שֵׂכֶל אוּן פָאלְגְט דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן דַארְף עֶר נִישְׁט קוּמֶען צוּ דֶעם, מֶען זָאל זִיךְ קְרִיגְן אִין שְׁטוּבּ, נָאר עֶר שְׁוַוייגְט שְׁטֶענְדִיג אָפּ אוּן עֶר גֶעט גֶערֶעכְט, מְמֵילָא וֶועט דָארְט זַיין שָׁלוֹם, אוּן צוּם סוֹף וֶועט זִיךְ אַלֶעס אִיבֶּערְדְרֵייעֶן לְטוֹבָה.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק א׳ סִימָן רס״ה): אוֹיבְן אִין הִימְל זֶענֶען דִי פָּארְפָאלְק גֶעוֶוען אֵיין נְשָׁמָה, נָאר וֶוען זֵיי קוּמֶען אַרָאפּ דָא אוֹיף דֶער וֶועלְט, וֶוערְן זֵיי

צוּטֵיילְט, 'עֶר' קוּמְט פוּן אֵיין פָּאר עֶלְטֶערְן, אוּן 'זִי' קוּמְט פוּן אַ צְוֵוייטֶע פָּאר עֶלְטֶערְן, אוּן בִּיז מֶען טְרֶעפְט זִיךְ צוּרִיק צוּזַאם, אִיז דִי שְׂוֶוערְסְטֶע זַאךְ, אָבֶער אֵיינְמָאל מֶען אִיז זִיךְ שׁוֹין צוּזַאם גֶעקוּמֶען, דַארְף מֶען וִויסְן אַז דָאס אִיז דִי שִׁידוּךְ.

דָאס זָאגְט מֶען בַּיי דִי שֶׁבַע בְּרָכוֹת: 'שַׂמֵחַ תְּשַׂמַח רֵעִים הָאֲהוּבִים, כְּשַׂמֵחֲךָ יְצִירְךָ בְּגַן עֵדֶן מִקֶדֶם'; מֶען בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז דִי מַאן אוּן וַוייבּ, וָואס וֶוערְן אָנְגֶערוּפְן 'רֵעִים הָאֲהוּבִים', זָאלְן זַיין אַזוֹי פְרֵיילֶעךְ, אַזוֹי וִוי וֶוען זֵיי זֶענֶען גֶעוֶוען אִין הִימְל, וָואס דָארְטְן זֶענֶען זֵיי גֶעוֶוען אֵיין נְשָׁמָה, זָאלְן זֵיי יֶעצְט וַוייטֶער זַיין אֵיין נְשָׁמָה, אוּן זַיין מוֹרָא'דִיג פְרֵיילֶעךְ.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן פ): 'שָׁלוֹם' מֵיינְט: וֶוען צְוֵויי פַארְקֶערְטֶע זַאכְן קוּמֶען זִיךְ צַאם אוּן וֶוערְן אֵיינְס; חֲזַ"ל זָאגְן (חֲגִיגָה י"ב ע"א): 'שָׁמַיִ"ם' (הִימְל), אִיז צַאמְגֶעשְׁטֶעלְט פוּן 'אֵשׁ' 'וּמַיִם' (פַייעֶר אוּן וַואסֶער), אוּן דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הַאלְט דָאס צוּזַאם; דָאס זֶעלְבֶּע אִין אַ שְׁטוּבּ, אַמָאל אִיז פַארְהַאן אַז אֵיינֶער אִיז בְּטֶבַע נָאר גוּט אוּן גֶעלַאסְן, ווידֶער דֶער אַנְדֶערֶער אִיז

בְּטֶבַע נָאר פֵייעֶר, און יֶעדֶע זַאךְ רֶעגְט אִים אוֹיף, און עֶר קְרִיטִיקִירְט אוֹיף יֶעדֶע זַאךְ, קוּמְט אוֹיס אַז בֵּיידֶע פוּן זֵיי הָאבְּן אַן אַנְדֶערֶע נַאטוּר, און וֶוען דָאס קוּמְט זִיךְ צוּזַאם, און מֶען פַארְטְרָאגְט זִיךְ, דָאס הֵייסְט שָׁלוֹם!

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי – מֶער ווִי אַלֶע אַנְדֶערֶע צַדִיקִים – הָאט זֵייעֶר אָנְגֶעוָוארְנְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן רס"ג; רס"ד): אוֹיף שָׁלוֹם בַּיִת, מֶען זָאל מְכַבֵּד זַיין און טֵייעֶר הַאלְטְן דִי ווייבּ, ווַייל בַּיים הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן אִיז דָאס גֶעוֶוען אַ יְסוֹד.

[וֶועגְן דֶעם וֶוער עֶס ווִיל זַיין אַ בְּרֶסְלְבֶ'ער חָסִיד, דַארְף אַסַאךְ לֶערְנֶען דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּי'זְס סְפָרִים: לִקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן; סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת; סֵפֶר הַמִּדּוֹת, און דִי שִׂיחוֹת: פוּן שִׂיחוֹת הָרַ"ן און חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן. און נָאר אַזוֹי וֶועט עֶר ווִיסְן וָואס דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי ווִיל, אַזוֹי ווִי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן קצ"ב): דִי פָּנִים שֵׂכֶל און נְשָׁמָה פוּן אַ צַדִיק, אִיז בַּאהַאלְטְן אִין זַיין סֵפֶר.

עֶס אִיז גֶעוֶוען אַ בְּרֶסְלְבֶ'ער חָסִיד, אַ גְרוֹיסֶער עֶרְלִיכֶער אִיד, רֶבִּי אַלְטֶער בֶּנְצִיוֹן זַ"ל; וֶוען עֶר אִיז מְקוּרָב גֶעוָוארְן, הָאט עֶר זִיךְ גֶע'חָלוֹם'ט, ווִי עֶר זֶעהְט

דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן, אוּן דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט אִים: 'אוֹיבּ וִוילְסְטוּ זַיין מְקוּרָב צוּ מִיר, זָאלְסְטוּ לֶערְנֶען לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן! אוּן עֶר הָאט נִישְׁט אָנְגֶעיָאגְט צוּ זָאגְן פַאר'ן הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן אַז עֶר קֶען נִישְׁט טְרֶעפְן דֶעם סֵפֶר, אוּן בִּיז דֶערְוַוייל הָאט עֶר זִיךְ שׁוֹין אוֹיפְגֶעכַאפְּט, דֶעמָאלְטְס אִיז פּוּנְקְט גֶעוֶוען אִין אוּמַאן אַ גְרוֹיסֶער צַדִיק פוּן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, רֶבִּי יִשְׂרָאֵל קַארְדוּנֶער זַצַ"ל, הָאט עֶר אִים דֶערְצֵיילְט דֶעם חָלוֹם, אִיז עֶר גֶעוָוארְן זֵייעֶר אִיבֶּערְגֶענוּמֶען, אוּן עֶר אִיז גְלַייךְ גֶעגַאנְגֶען צוּזַאם שְׁטֶעלְן גֶעלְט, אוּן גֶעדְרוּקְט דֶעם לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן.]

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי נָתָן זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה זָאגְט (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת שַׁבָּת, הֲלָכָה ו, אוֹת כ"ג): דֶער עִיקָר 'תִּיקוּן הַבְּרִית' אִיז אַז אַ מֶענְטְשׁ זָאל חֲתוּנָה הָאבְּן; אוּן וִוילַאנְג מֶען הָאט נִישְׁט חֲתוּנָה גֶעהַאט, אִיז דָאס 'פְּגַם הַבְּרִית'; בִּפְרַט לֵיידֶער לֵיידֶער הַיינְטִיגֶע צַייטְן, מִיט דִי אַלֶע טָמֵא'נֶע כְּלֵי מַשְׁחִית רַחְמָנָא לִצְלָן, דַארְף מֶען הָאבְּן גְרוֹיס רַחְמִים, אוּן דָאס בְּרֶענְגְט אוֹיפְן מֶענְטְשׁ אַסַאךְ צָרוֹת רַחְמָנָא לִצְלָן, [נִישְׁט אוּמְזִיסְט הָאט דֶער בַּאשֶׁעפֶער גֶעבְּרֶענְגְט אַזַא אוֹיסְטֶערְלִישֶׁע שְׁטוּרֶעם ווינְט, וָואס הָאט פַארְשְׁוֶוענְקְט

גַאנְצֶעטֶע גֶעגֶענְטֶער, אוּנְז אוֹיף צוּ וֶועקְן, תְּשׁוּבָה צוּ טוּהְן אוֹיף דֶעם בִּיטֶערְן חֵטְא פוּן פְּגַם הַבְּרִית; אַזוֹי וְוי עֶס שְׁטֵייט אִין דִי תּוֹרָה בַּיי דֶער מַבּוּל (בְּרֵאשִׁית ו, י״ב): אַז דָאס אִיז גֶעקוּמֶען וַוייל: ׳כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דַּרְכּוֹ׳, – אַז מֶען הָאט גֶעזִינְדִיגְט נֶעבֶּעךְ מִיט דֶעם חֵטְא.] ווארויל אִיז דֶעם וָואס הָאט שֵׂכֶל, אוּן עֶר מַאכְט חֲתוּנָה זַיינֶע קִינְדֶער וָואס יוּנְגֶער, וָואס מִיט דֶעם וֶועט עֶר זֵיי רַאטֶעוֶוען פוּן אַלֶעם שְׁלֶעכְטְס, אוּן עֶר וֶועט זוֹכֶה זַיין צוּ אַלֶע גוּטֶע בְּרָכוֹת.

ו.

עֶס שְׁטֵייט אִין זֹהַר הַקָדוֹשׁ (בֹּא, דַף מ״ב): דֶער תַּכְלִית פַארְוָואס אַ מֶענְטְשׁ אִיז אַרָאפְּגֶעקוּמֶען אוֹיף דֶער וֶועלְט, אִיז כְּדֵי עֶר זָאל אַנֶערְקֶענֶען דֶעם בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים; דָאס הֵייסְט, עֶר זָאל וִויסְן אַז דֶער בַּאשֶׁעפֶער אִיז דָא, אוּן עֶר פִירְט דִי גַאנְצֶע וֶועלְט בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִיוּת. אָבֶער וְויאַזוֹי קוּמְט מֶען צוּ דֶעם? דוּרֶעכְדֶעם וָואס מֶען רֶעדְט צוּם בַּאשֶׁעפֶער, וָואס יֶעדֶער דִיבּוּר אִיז אַ מוֹרָא׳דִיגֶע הַצְלָחָה, אֲפִילוּ אַ מֶענְטְשׁ שְׁפִּירְט דָאס נִישְׁט. דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי

זָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן רל"ד): אֲפִילוּ אוֹיף אַ פֶּעלְזְן שְׁטֵיין, אַז עֶס זָאל דֶערוֹיף טְרָאפְּן וַואסֶער אַ טְרָאפּ נָאךְ אַ טְרָאפּ, אָן אוֹיפְהֶער, וֶועט דָארְט בַּיים סוֹף וֶוערְן אַ לָאךְ, דֶער זֶעלְבֶע זַאךְ, אַז אַ מֶענְטְשׁ רֶעדְט יֶעדְן טָאג צוּם בַּאשֶׁעפֶער נָאךְ אַ דִיבּוּר אוּן נָאךְ אַ דִיבּוּר, וֶועט צוּם סוֹף זַיין שְׁטֵיינֶערְנֶע הַארְץ גֶעלֶעכֶערְט וֶוערְן, אוּן עֶר וֶועט שְׁפִּירְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן נא): דָאס זָאלְט אִיר אָנֶעמֶען פוּן מִיר, זִיךְ נִישְׁט צוּ לָאזְן נַארְן, וַוייל דִי וֶועלְט נַארְט; אַ מֶענְטְשׁ דַארְף שְׁטֶענְדִיג קוּקֶען, אוּן מַאכְן אַ חֶשְׁבּוֹן וואוּ מֶען אִיז אִים מְזַכֶּה מִיט תּוֹרָה, תְּפִלָּה, מִדוֹת, שָׁלוֹם בַּיִת, קְדוּשָׁה וּטְהָרָה, שִׂמְחָה, וְכוּ', אוּן אוֹיף אַזַא פְּלַאץ זָאל עֶר גֵיין, אוּן נִישְׁט קוּקֶען אוֹיף אַנְדֶערֶע. דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן פ; פ"א): מֶענְטְשְׁן הָאבְּן אַ גְרֶעסֶערְן כֹּחַ אָפְּצוּרֶעדְן אַ מֶענְטְשׁ פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, וִוי דֶער יֵצֶר הָרַע, וַוייל דֶער יֵצֶר הָרַע גֶעבְּט מֶען פַאר אַ מֶענְטְשׁ לוֹיט זַיינֶע כּוֹחוֹת, אָבֶּער אַ מֶענְטְשׁ קֶען אָפְּרֶעדְן אוּן אַוֶועקְשְׁלֶעפְּן אַ צְוֵוייטְן, בִּיז עֶר וֶועט

דוּרֶעכְדֶעם אָנְקוּמֶען אִין ׳שְׁאוֹל תַּחְתִּית׳ אוּן נָאךְ טִיפֶער רַחְמָנָא לִצְלָן.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי בְּרֶענְגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק א׳ סִימָן קל״ג): דֶער בַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ הָאט גֶעזָאגְט: ׳דִי גַאנְצֶע וֶועלְט אִיז פוּל מִיט מוֹרָא׳דִיגֶע לִיכְטִיגְקֵייטְן פוּן בַּאשֶׁעפֶער, נָאר דֶער קְלֵיינֶער הַאנְט פַארְשְׁטֶעלְט דָאס אַלֶעס; דָאס מֵיינְט צוּ זָאגְן אַז מֶענְטְשׁ קֶען גֵיין אוֹיף אַ פְּלַאץ וואוּ עֶר הֶערְט מוֹרָא׳דִיגֶע הִתְחַזְקוּת בִּיז עֶר נֶעמְט זִיךְ פָאר, אַז פוּן הַיינְט אָן וֶועל אִיךְ שׁוֹין זַיין פְרֵיילִיךְ, פוּן הַיינְט אָן וֶועל אִיךְ דַאוֶנֶען דְרֵיי מָאל אַ טָאג מִיט מִנְיָן, אִיךְ וֶועל שׁוֹין גֵיין אִין מִקְוָה, פוּן הַיינְט אָן וֶועל אִיךְ זִיךְ מְחַיֶה זַיין מִיט דִי מְזוּזָה אוֹיפְן טִיר, מִיט מַיין צִיצִית, מִיט מַיין תְּפִילִין, פוּן הַיינְט אָן וֶועל אִיךְ שׁוֹין זַיין אַ פָּשׁוּטֶער עֶרְלִיכֶער אִיד; אָבֶער וִוי נָאר עֶר גֵייט אַרוֹיס אִינְדְרוֹיסְן, אוּן אֵיינֶער גֶעט אַ מַאךְ אַוֶועק מִיט זַיין ׳הַאנְט׳; דָאס הֵייסְט עֶר לַאכְט אָפּ פוּן דֶעם פְּלַאץ, אֲפִילוּ עֶר רֶעדְט נִישְׁט גָארְנִישְׁט, פַארְשְׁטֶעלְט דָאס שׁוֹין דִי אַלֶע לִיכְטִיגְקֵייטְן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן מֶען זָאל זִיךְ שְׁטֶענְדִיג קֶענֶען דֶערְהַאלְטְן און קוּקֶען נָאר אוֹיפְן הַיינְטִיגְן טָאג, און אַרוֹיסְכַאפְּן וָואס מֶער גוּטֶע נְקוּדוֹת, אָמֵן.

~תַּם וְנִשְׁלַם שֶׁבַח לָאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם~

הספר
הקדוש הזה

נדפס לטובת נשמת בעל מחבר
של הספר הזה מאור עינינו,
חיות נפשינו, עטרת ראשינו, כבוד
קדושת מרן הגה"ק רבי

אליעזר שלמה

בן רבי

מנחם זאב

זצוקללה"ה
נלב"ע י"ד שבט תשע"ה

ת.נ.צ.ב.ה.

בס״ד
בשורה טובה
ומשמחת!
שוין יעצט
דא צו באקומען
אפגעשיקט יעדע וואך
צו אייער
טיר
אויף די פאסט
די שטארק אויפגעכאפטע
וועכנטליכע קונטרסים
עצתו
אמונה
הערליכע בריוו, שאלות
ותשובות אין אלע אקטועלע
נושאים אין טאג טעגליכן לעבן,
געשריבן דורכ׳ן ראש ישיבה
הרה״ג ר׳
יואל רוטה
שליט״א
היכל הקודש
רופט אדער טעקסט
קרן הדפסה היכל הקודש
718•387•2691
אדער שיקט א אימעיל צו: subscribe@kerenhadfusa.org
חיזוק
צום טיר
goodpointmediainc@gmail.com